Dosarul nr. 2-380/2025
2-25059353-21-2c-30042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 22 iulie 2025
Hotărârea integrală întocmită la 12 septembrie 2025

22 iulie 2025 or. Cimișlia

Judecătoria Cimișlia
Instanța judecată în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Oxana Gîscă
grefier Svetlana Alexandrean

în sediul instanței, în şedinţă publică, în procedură contencioasă, a examinat cauza civilă intentată la cererea de chemareîn judecată depusă de Manolache Ion împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Cușnir Iurie, Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La 30 aprilie 2025, Manolache Ion, prin intermediul avocatului Vladislav Berezovschi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Cușnir Iurie, Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 12 martie 2022 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Cușnir Iurie, a fost întocmit pe numele lui Manolache Ion procesul verbal cu privire la contravenţie nr. MAI 05472411 în baza art. 228 alin. (3) din Codul contravențional, fiind sancţionat cu amendă în mărime de 9 unități convenționale şi 3 puncte de penalizare.

La 29 martie 2022, avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Manolache Ion a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI05 nr. 472411 şi deciziei agentului constatator, iar prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 08 septembrie 2022 a fost admisă contestaţia depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI05 nr.472411 și a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie MAI05 nr.472411, cu încetarea procesului contravenţional din alte motive care afectează în mod esenţial fondul cauzei şi acestea nu pot fi înlăturate de către instanţa de judecată. Hotărîrea a intrat în vigoare la 22.09.2022.

Reclamantul a mai menționat că, în legătură cu contestarea procesului verbal cu privire la contravenţie, a suportat cheltuieli de judecată, care constau în 3000 lei achitaţi pentru serviciile avocatului şi suma de 644 lei pentru combustibil pentru a asigura prezenţa avocatului la şedinţa din 13.07.2022, cheltuieli care sunt reale, necesare şi rezonabile şi pe care reclamantul le solicită de la pîrîţi.

Reieşind din faptul că, tragerea ilegală la răspundere contravenţională i-au dezechilibrat reclamantului starea emoţională, l-au făcut uşor iritabil, i-au provocat sentimente de nesiguranţă în onestitatea colaboratorilor poliţiei, solicită compensarea prejudiciului moal cauzat, pe care îl apreciază la suma de 10000 lei, ca fiind o compensare bănească echitabilă a suferinţelor morale cauzate prin acţiunile ilegale ale poliţiei.

În scopul colectării probelor pentru înaintarea prezentei cereri, întocmirii cererii de chemare în judecată şi reprezentării intereselor în faţa instanţelor judiciare, reclamantul a suportat cheltuieli de judecată în mărime de 4000 lei, pe care le pretinde a fi încasate de la pîrîţi.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art. art. 383, 384 din Codul contravenţional, art. art. 2, 3, 13 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, art.art. 19, 1998, 2036, 2037 din Codul civil, art. art. 5, 6, 22, 26, 39, 55, 56, 94, 121, 122, 166, 167, din Codul de procedură civilă.

Prin referința depusă la 20 mai 2025 (f.d.29-34), Inspectoratul General al Poliţiei a menționat referitor la capătul de cerere privind solicitarea încasării prejudiciului material cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică suportate de reclamant în prezenta cauză, că solicitarea înaintată este neîntemeiată, nefondată, abuzivă şi pur declarativă, în acest sens nefiind prezentate careva probe pertinente şi concludente. Repunerea în drepturi a persoanei se efectuează în cazuri exhaustive şi anume, dacă prin hotărâre definitivă, persoana în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional este declarată nevinovată şi/sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată.

Invocînd prevederile art. 384 alin. (2) lit. u) și alin. (3^1) din Codul contravențional, susține că reclamantul, în speţa expusă în cererea de chemare în judecată nu se află în nici una din cazurile expuse supra. Respectiv, în primul caz, nu există nici o hotărâre definitivă prin care reclamantul să fi fost declarat nevinovat, ori procesul-verbal contravenţional a fost anulat de către instanţa de judecată, fiind anulată şi decizia agentului constatator, în temeiul art. 441 şi 448 din Codul contravenţional, motivând lipsa faptului contravenţiei. În cel de-al doilea caz, răspunderea contravenţională, conform prevederilor art. 19 din Codul contravenţional, este înlăturată în cazul legitima apărare, starea de extremă necesitate, constrângerea fizică şi/sau psihică, riscul întemeiat, cazul fortuit, executarea ordinului sau dispoziţiei superiorului. Instanţa de judecată, care a examinat contestaţia privind procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 472411 din 12 martie 2022, nu a constatat existenţa nici unui caz enumerat supra. În cel de-al treilea caz, din hotărârea menţionată de către reclamant în cererea de chemare în judecată, nu se constată condiţia obligatorie stipulată de prevederile art. 384 alin. (3^1) din Codul contravenţional şi anume, nu a fost constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Prin urmare, instanţa judecătorească nu a constatat încălcarea legalităţii şi a drepturilor omului, astfel nu există nici fapta ilicită, fapt care înlătură răspunderea delictuală a Inspectoratului General al Poliţiei şi, ca urmare, încasarea din bugetul de stat a prejudiciului solicitat. Mai mult, agentul constatator la momentul depistării comiterii unei fapte, care poate fi calificată drept contravenţie, este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravenţional. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acţiuni ilegale, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuţiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reţinute argumentele reclamantului precum că, agentul constatator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale. Inspectoratul General al Poliţiei consideră că, solicitarea încasării cheltuielilor pentru asistenţa juridică oferită de către avocatul Vladislav Berezovschi este neîntemeiată şi nejustificată.

În opinia Inspectoratului General al Poliţiei, reclamantul eronat a interpretat prevederile legale potrivit cărora din bugetul de stat, prin intermediul Inspectoratului General al Poliţiei, urmează să suporte cheltuieli iraţionale ce ţin de repararea unui prejudiciu presupus, or conform normelor de drept reclamantului Ion Manolache nu i-au fost aduse prejudicii ce l-ar îndreptăţi în a solicita repararea lor, totodată, ultimului fiind posibil de a fi presupus că, i-a fost reparat prejudiciu prin anularea sancţiunilor prevăzute de Codul contravenţional, aplicate prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din data de 12 martie 2022.

Referitor la capătul de cerere privind solicitarea încasării a prejudiciului moral suportat ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravenţională, Inspectoratul General al Poliţiei consideră solicitarea este neîntemeiată şi nejustificată, în condiţiile în care, nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente şi concludente care să confirme faptul vătămării drepturilor personale. Reclamantul nu poate pretinde de la Inspectoratul General al Poliţiei prejudiciul moral în mărime de 10000 lei, cauzat în rezultatul atragerii ilegale la răspundere contravenţională, în condiţiile în care acesta nu este pârâtul corespunzător, or potrivit art. 5 alin. (1) al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material şi moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanţa de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei. Reclamantul nu a demonstrat cumularea tuturor condiţiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului General al Poliţiei în prezenta speţă, ceea ce exclude răspunderea acestuia şi necesitatea reparării presupusului prejudiciu, care survine doar drept consecinţă directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situaţie care în speţă nu se atestă. Referitor la solicitarea încasării cheltuielilor de judecată formate din suma de 200 lei pentru taxa de timbru achitată la înaintarea cererii de chemare în judecată, Inspectoratul General al Poliţiei consideră solicitarea a fi neîntemeiată.

Prin referințele depuse la 20 mai 2025 de către Inspectoratul Național de Securitate Publică (f.d.59-67), la 27 mai 2025 de către intervenientul accesoriu Iurie Cușnir (f.d.69-70) au solicitat respingerea acțiunii depuse de Manolachi Ion, reiterînd argumentele expuse de către Inspectoratul General al Poliţiei.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova, prin referința depusă la 28 mai 2025, a menționat că elucidarea cazurilor şi condiţiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială, Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti. Astfel, potrivit art. 1 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului. Deci, pentru angajarea răspunderii statului în urma prejudiciul cauzat prin acţiuni ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, sînt necesare unele condiţii speciale, şi anume existenţa dreptului reclamantului de a solicita repararea prejudiciului. Or, nu orice acţiune a organelor de drept şi judecătoreşti atrage răspunderea statului. Prin urmare, remarcă că reclamantul, nici nu are dreptul prin prisma Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 să solicite despăgubiri pecuniare, în

condiţiile în care în privinţa sa nu a fost emis nici un act judecătoresc prevăzut de art. 6 din Legea nr. 1545. Totodată, pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale şi morale cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, urmează să existe şi să fie întrunite cumulativ, atît circumstanţele prevăzute de art. 6 - dreptul la repararea prejudiciului, cît şi de art. 3 - cazurile de reparare a prejudiciului material şi moral. Dreptul persoanelor de recuperare a prejudiciului cauzat survine numai în cazul si perioada procesului contravenţional, iar procesul contravenţional a fost finalizat, fapt demonstrat prin hotărârile emise pe cauza contravenţională. Respectiv, deşi reclamantul în cadrul examinării cauzei contravenţionale avea dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului în cadrul procesului contravenţional, din motive necunoscute nu a făcut-o. De asemenea, deşi reclamantul susţine că ilegal au fost atras la răspundere contravenţională, şi respectiv - ilegal sancţionat cu amendă contravenţională, menţionează că potrivit hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 08 septembrie 2022, instanţa de judecată a declarat nul procesul verbal de contravenţie din 12 martie 2022, din alte motive care afectează fondul cauzei, prin urmare nu s-a expus asupra legalităţii aplicării amenzii, asupra acţiunilor agentului constatator sau dacă a existat sau nu în acţiunile reclamantului componenţa faptei contravenţionale.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, avocatul Vladislav Berezovschi împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1356679 din 02.09.2023 a susținut acțiunea pe deplin, în sensul formulat, solicitând încasarea de la Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Național de Securitate Publică, în beneficiul lui Manolache Ion suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională, suma de 644 lei cu titlu de prejudiciu prejudiciului material, suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu depunerea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05 nr. 472411 din 12 martie 2022, suma de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul proces de judecată, suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru.

Reclamantul Manolache Ion, pârâții Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul Național de Securitate Publică, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Cușnir Iurie, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în ședința de judecată nu s-au prezentat, prin cerere au solicitat examinarea cauzei în lipsă, astfel, procedura de citare fiind respectată, instanța de judecată în temeiul art. 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente, fiind respectată procedura de citare.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, apreciind probele prezentate, instanța de judecată conchide că acțiunea urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente:

Conform art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate

Potrivit art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate art. 240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Prin acțiunea înaintată împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Cușnir Iurie, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reclamantul Manolachi Ion a solicitat încasarea de la Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Național de Securitate Publică, în beneficiul lui Manolache Ion suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională, suma de 644 lei cu titlu de prejudiciu prejudiciului material, suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică

Potrivit art.45 alin. (1) din Codul contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special

dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

Prevederile art. 9 alin. (2) lit. f) din Codul civil, reglementează că drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Art. 16 alin. (1) lit. g) din Codul civil indică că apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

Conform art. 1 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, indică că prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Potrivit art. 2 din aceiași Lege, prin acţiuni ilicite se înțeleg acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Conform art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată.

Din materialele cauzei rezultă că în privinţa lui Manolachi Ion la 12 martie 2022 a fost întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Cimișlia procesul-verbal MAI05 472411 pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 228 alin. (3) din Codul contravențional şi prin decizia agentului constatator a fost sancţionat, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 9 unităţi convenţionale cu aplicarea 3 puncte de penalitazare.

Prin hotărîrea din 08 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 5r-2076/2022, devenită irevocabilă la 22 septembrie 2022, a fost admisă contestaţia avocatului Vladislav Berezovschi în interesele lui Manolache Ion Serafim împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire

la contravenţie cu seria şi nr. MAI05 472411 (3037014980611444) din 12 martie 2022, întocmită de către agentul constatator al SEMS a Inspectoratului Național de Securitate Publică a IGP Iurii Cuşnir, pe semnele contravenției prevăzute de art. 228 alin. (3) din Codul contravențional. S-a declarat nulitatea procesului - verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI05 472411 (3037014980611444) din 12 martie 2022, întocmit pe semnele contravenției prevăzute de art. 228 alin. (3) din Codul contravențional, prin care Ion Manolache a fost sancţionat cu amendă în cunatum de 9 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul a 450 lei şi cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, şi se încetează procesul contravenţional, din alte motive care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată (f.d.8-10).

Conform art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravenţional, persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

La caz, reclamantul pretinde încasarea prejudiciul moral în temeiul constatării încălcării dreptului său prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi aplicarea unei sancţiuni.

În contextul dat, instannța de judecată apreciază ca fiind întemeiate argumentele reclamantului precum că speţei date îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1545-XIII din data de 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, deoarece reclamantul solicită încasarea prejudiciului moral în temeiul încălcării drepturilor sale prin tragerea sa la răspundere contravenţională, inclusiv încălcarea prezumţiei vinovăţiei şi a dreptului la apărare, în rezultatul acţiunilor pârâtului, Inspectoratului Național de Securitate Publică, organ împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii.

Mai mult, procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05 nr. 472411 din 12 martie 2022 prin care a fost sancționat Manolachi Ion a fost anulat prin hotărârea judecătorească irevocabilă.

În această ordine de idei, instanța de judecată reține raționamentul reclamantului precum că admiterea contestaţiei depuse de către Manolachi Ion, cu anularea proceselor-verbale cu privire la contravenție seria MAI05 nr. 472411 din 12 martie 2022 demonstrează, *inter alia*, că la momentul sancţionării contravenţionale a reclamantului, agentul constatator nu a elucidat toate circumstanţele cauzei, inclusiv circumstanţele care indicau la întrunirea în fapta lui Manolachi Ion a semnelor constitutive a contravenţiei prevăzute de art. 228 alin. (3) din Codul contravenţional şi pe cale de consecinţă reclamantul eronat a fost

sancţionat, fiindu-i afectat dreptul la prezumţia nevinovăţiei. Astfel, criticile pârâților și intervenientului accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova urmează a fi respinse ca nefondate.

Mai mult, prezumţia nevinovăţiei este garantată atât de art. 6§2 CEDO, conform căruia orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită, cât şi de art. 21 al Constituţiei Republicii Moldova care statuează că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale. Or, legea afirmă nevinovăţia persoanei învinuite de săvârşirea unei infracţiuni fără a condiţiona această prezumţie de dovedirea unui fapt prezumat.

CtEDO în hotărârea din 04 octombrie 2007 în cauza Anghel vs România, cererea nr. 28183/03, referitor la aplicabilitatea articolului 6 CEDO, a remarcat faptul că dreptul intern nu califică drept „faptă penală” contravenția pentru care reclamantul a fost sancţionat cu amenda, legiuitorul alegând să scoată în afara legii penale unele fapte care au fost săvârșite în împrejurări care conduc la concluzia că acestea nu întrunesc elementele constitutive ale unei infracţiuni. Acest fapt nu este însă determinant pentru aplicabilitatea articolului 6 § 1 din CEDO, întrucât dispoziţiile din dreptul intern nu au decât o valoare relativă (Öztürk vs Germania, hotărârea din 21 februarie 1984, seria A, nr. 73, pag. 19, pct. 52). Având în vedere criteriile stabilite în jurisprudenţa sa constantă în materie (a se vedea, printre altele, Ezeh şi Connors vs Regatul Unit al Marii Britanii (GC), nr. 39665/98 şi 40086/98, pct. 120, CEDO 2003-X), Curtea consideră că, în ciuda naturii pecuniare a sancţiunii aplicate efectiv reclamantului, a cuantumului redus al acesteia şi a naturii civile a legii care sancționează contravenția respectivă, procedura în cauză poate fi asimilată unei proceduri penale.

Având în vedere numărul mare de infracţiuni uşoare, un stat contractant poate avea motive serioase să-şi scutească jurisdicţiile de grija de a le urmări şi reprima. Încredinţarea acestei sarcini autorităţilor administrative nu contravine prevederilor Convenţiei atât timp cât cel în cauză poate să sesizeze un tribunal oferind garanţiile art. 6 CEDO, în legătură cu orice decizie luată astfel împotriva sa (Öztürk vs Germania, hotărârea din 21 februarie 1984).

CtEDO în jurisprudența sa, analizând caracterul „penal” al contravenției, a statuat că o eventuala distincție între contravenții şi infracţiuni în legislaţia internă a statelor semnatare ale Convenţiei, nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a art. 6 din CEDO care garantează dreptul unui individ la un proces echitabi

În contextul dat, instanța de judecată conchide că în cazul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor

judecătoreşti, care este un remediu intern instituit pentru repararea eventualelor prejudicii cauzate prin lezarea dreptului garantat de art. 6 § 2 CEDO, este necesar de a se conduce de aprecierea dată de CtEDO prin echivalarea faptelor contravenţionale cu faptele penale şi de a aplica Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, fără anumite diferenţieri.

În acest sens, instanța reține ca fiind pertinente şi prevederile art. 5 alin. (1), (2) Codul de procedură civilă, conform cărora orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

Astfel, caracterul contravenţional al răspunderii angajate reclamantului Manolachi Ion nu poate servi ca temei de respingere a pretenţiilor privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile ilicite ale agentului statului, inclusiv prin lezarea dreptului la prezumţia de nevinovăţie.

Instanța de judecată notează prin prisma art. 2 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, urmează a fi respinse criticile pârâților și intervenientului accesoriu or, însăşi anularea actelor privind tragerea la răspundere contravenţională şi sancţionarea persoanei este o consecinţă a constatării, în esenţă, a acţiunilor incorecte ale agentului constatator, fiind o condiţie respectată în sensul antrenării răspunderii autorităţii competente.

Mai mult, art. 3 al Protocolului nr. 7 din CEDO statuează că atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau când este acordată graţierea, pentru că un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă din cauza acestei condamnări este despăgubită conform legii ori practicii în vigoare în Statul respectiv, cu expecţia cazului în care se dovedește că nedescoperirea în timp util a faptului necunoscut îi este imputabilă în tot sau în parte.

Conform art. 4 al Constituţiei Republicii Moldova, dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale.

În consecinţă, instanța de judecată conchide că intentarea procesului contravenţional în privinţa lui Manolachi Ion şi sancţionarea acesteia de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, sunt acţiuni care în interpretarea CtEDO în materie penală, cad sub incidenţa art. 3 alin. (1) lit.

a) al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 şi respectiv îi oferă reclamantului dreptul de a pretinde compensarea prejudiciului cauzat în rezultatul acestora.

Conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul cînd prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe.

Art. 2036 alin. (1) şi (2) din Codul civil prevede că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Astfel, cu referire la cuantumul prejudiciului moral, instanța de judecată relevă că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că, indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire. În temeiul CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

La caz, prin atragerea neîntemeiată la răspunderea contravenţională a lui Manolachi Ion i-a fost cauzat acestuia un prejudiciu moral, prin crearea sentimentelor de frustrare cauzate de caracterul acțiunilor agentului constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, care nu a respectat prezumţia nevinovăţiei a lui Manolachi Ion.

Un aspect important, în speţă, este de reținut că reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională, precum şi dreptul la prezumţia nevinovăţiei. Or, această circumstanţă reprezintă o încălcare esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale reclamantului, în condiţiile când şi art. 21 din Constituţia Republicii Moldova garantează persoanelor prezumţia nevinovăţiei.

Totodată, în litigiu dedus judecăţii, acordarea sumei de 10 000 lei, care a fost solicitată de reclamant, este una exagerată în raport cu circumstanțele cauzei.

Astfel, instanța de judecată consideră necesar a încasa suma de 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, sumă care este suficientă pentru acoperirea prejudiciului cauzat lui Manolachi Ion prin tragerea ilegală la răspundere contravenţională în acel proces contravențional și reprezintă o reparație echitabilă și respectă principiul proporționalității și justul echilibru între valorile lezate și suma acordată.

Despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale şi echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel, încât să asigure efectiv o compensare suficientă şi nicidecum exagerată a prejudiciului moral cauzat.

Un mecanism similar de analiză, este adoptat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului care, atunci când stabilește cuantumul despăgubirilor datorate de stat pentru încălcarea unui drept garantat de Convenția pentru apărarea drepturilor omului, statuează în echitate, considerând ca fiind întemeiate cererile de acordare a unor despăgubiri bănești pentru prejudiciul moral și fizic suferit pe perioada în cauză. Or, scopul acordării daunelor morale constă în realizarea, în primul rând a unei satisfacții morale pentru suferințele de același ordin, iar nu a unei satisfacții patrimoniale. De altfel, fiind vorba de prejudicii morale, ele nu pot fi reparate strict prin echivalentul lor în bani, întrucât valorile ocrotite nu pot fi evaluate în bani, existând practic o incompatibilitate între natura nepatrimonială a prejudiciului și caracterul patrimonial al despăgubirii.

Astfel, se respinge pretenția privind repararea prejudiciului moral în partea ce excede suma încasată de 1000 (una mie) lei cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională.

În continuare, se constată că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică.

Potrivit art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul cînd prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe. Amenzile se restituie de la buget, din fondul în care acestea au fost virate sau de către organul care a beneficiat de aceste sume.

Deci, sensul normelor de drept citate rezultă indubitabil că persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravențional are dreptul la repararea prejudiciilor cauzate de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică prin sancționarea ilicită cu amendă contravențională, însă din contul bugetului instituției care are personalitate juridică şi poate fi subiect al raportului obligațional de răspundere pentru prejudiciul cauzat, în condițiile enunțate supra.

Art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, Inspectoratul General al Poliţiei este unitatea centrală de administrare şi control a Poliţiei, cu statut de persoană juridică şi cu competenţă pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, poliţia este finanţată de la bugetul de stat şi din alte surse neinterzise de lege.

Conform art. 3 din Regulamentul privind organizarea şi funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12.11.2019, Inspectoratul reprezintă unitatea centrală de administrare şi control al Poliţiei, cu statut de persoană juridică de drept public, avînd competenţă pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chişinău, dispune de ştampilă cu imaginea Stemei de Stat şi denumirea în limba de stat, precum şi de cont trezorerial şi alte atribute specifice, în modul stabilit.

Conform art. 15-17 din Regulament, Inspectoratul are în subordinea sa: 1) subdiviziuni specializate; 2) subdiviziuni teritoriale. În vederea îndeplinirii atribuţiilor specifice Poliţiei, la propunerea şefului Inspectoratului, prin ordin al ministrului afacerilor interne, se înfiinţează subdiviziuni specializate, inclusiv subdiviziunea care va avea calitatea de organ de urmărire penală. Subdiviziunile specializate reprezintă entități ale Poliţiei de competenţă teritorială generală, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.

Conform art. 7 din Regulament cu privire la supravegherea tehnică exercitată de Inspectoratul Naţional de Securitate Publică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 415 din 8 aprilie 2003, Inspectoratul Naţional de Securitate Publică îndeplinește funcţiile de control de stat, dirijare, alte obligațiuni de serviciu ce țin de supravegherea tehnică prevăzute în alte normative în vigoare.

Astfel, Inspectoratul Național de Securitate Publică, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin Lege unității centrale de administrare şi control a Poliției, cu statut de persoană juridică şi cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Respectiv, constată că acțiunea a fost îndreptată către pârâtul corespunzător – Inspectoratul General al Poliției, care, prin efectul legii, este subiect de răspundere civilă. Astfel, rezultă că Inspectoratul General al Poliției urmează să repare prejudiciul moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale, conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998.

Referitor la pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului material în sumă de 644 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru combustibil pentru a asigura prezenţa avocatului la şedinţa din 13.07.2022, instanța de judecată o consideră neîntemeiată și nejustificată, motiv din care urmează a fi respinsă.

Subsecvent, cu referire la solicitarea privind încasarea sumei de 3000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportate în legătură cu depunerea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05 nr.

472411 din 12 martie 2022 și 4000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportate în prezentul proces, instanța de judecată menționează următoarele.

Art. 82 din Codul de procedură civilă prevede că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În cazul în care partea care a cîştigat procesul a beneficiat de asistenţă juridică calificată, plata cheltuielilor de acordare a asistenţei juridice calificate revine părţii care a pierdut procesul. Sumele respective se încasează în conformitate cu Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistenţa juridică garantată de stat.

Astfel, conform normelor de drept procesual civil naţional, cît şi unei jurisprudenţe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, o despăgubire a cheltuielilor de judecată pentru asistenţă juridică poate fi acordată doar în cazul cînd acestea sunt necesare, reale şi rezonabile.

Instanţa de judecată menţionează că reclamantul pe parcursul examinării prezentei cauze, a fost reprezentat de către avocatul Vladislav Berezovschi, în baza mandatului avocatul MA nr. 1356679 din 02 septembrie 2023 eliberat în baza contractului de asistență juridică nr. 74 din 02 septembrie 2023 (f.d.1).

Drept dovadă a achitării serviciilor juridice a avocatului în mărime de 4000 lei în prezentul proces, reclamantul a prezentat bonul de plată seria DAA nr. 46765865 din 02 septembrie 2023 și borderoul de calcul al serviciilor avocatului pe cauza civilă, servicii prestare conform contractului de asistență juridică nr. 74 din 02 septembrie 2023 (f.d.11, 12).

De asemenea, conform bonului de plată seria QL nr. 342380 din 24 martie 2022 reclamantul achitat serviciile juridice ale avocatului în sumă de 3000 lei pentru a fi reprezebtat în cauza contravențional, anexînd și copia actului de predare primire din 24.09.2022 (f.d.13,14).

Așadar, reieșind din conținutul prevederilor art. 94 alin.(1), art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, art. 384 alin. (2) lit. u), alin.(3^1) din Codul contravențional și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, instanța de judecată va admite pretenția reclamantului și va dispune încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu depunerea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05 nr. 472411 din 12 martie 2022 și suma de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul proces de judecată, ca fiind reale, necesare şi rezonabile, ţinând cont de complexitatea cauzei şi volumul de muncă al avocatului.

Subsecvent, în temeiul art. 90 lit. l) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată consideră ca fiind întemeiată pretenția reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de timbru în sumă de 200 lei.

Având în vedere cele enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia privind admiterea parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial acțiunea depusă de Manolache Ion.

Se încasează de la Inspectoratul General al Poliției, c/f *****, sediul în *****, în beneficiul lui Manolache Ion născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul *****, raionul *****, suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională, suma de 3000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu depunerea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05 nr. 472411 din 12 martie 2022, suma de 4000 (patru mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul proces de judecată, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru, iar în total suma de 8200 (opt mii două sute) lei.

În rest, se resping pretențiile privind repararea prejudiciului material în sumă de 644 lei, a prejudiciului moral în partea ce excede suma încasată de 1000 (una mie) lei cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională, ca neîntemeiate.

Participanții la proces au dreptul de a solicita hotărârea integrală în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Termenul de 30 zile este un termen de decădere.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Sud, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cimișlia.

Președintele ședinței,
judecător Oxana Gîscă